

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

19 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Boico Victor și Craiu Nicolae

juducând fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Nicoară Vasile în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal a Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2019, în cauza penală în privința lui

Guțan Iurie XXXXX, născut la XXXXX,

Termenul de examinare:

Prima instanță: 24.12.2015 – 12.05.2017

Instanța de apel: 07.06.2017 – 28.11.2017

Instanța de recurs: 14.02.2018 – 03.04.2018

Instanța de apel: 07.05.2018 – 14.03.2019

Instanța de recurs: 21.06.2019 – 19.05.2020

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău din 12 mai 2017, Guțan Iurie a fost achitat de sub învinuirea comiterii infracțiunilor prevăzute de art. 27, 145 alin. (2) lit. g) Cod penal și art. 157 Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

2. În sentință, prima instanță a constatat în fapt că:

Prin rechizitoriu Guțan Iurie este învinuit că la 29 septembrie 2015, în jurul orelor 20:30, fiind în stare de ebrietate, aflându-se pe teritoriul XXXXX, situat în mun. Chișinău, XXXXX, XXXXX, urmare a unui conflict cu Calincov V., reacționând la pretențiile părții vătămate Calincov D., după ce a fost îmbrâncit de acesta, din motive de răzbunare, cu intenția de a-l omorî, a scos arma de model „Margo 22LR” pe care o deținea în mod legal, aflându-se la distanța de aproximativ 5 m., a îndreptat arma spre partea vătămată Calincov D. și, fără preîntâmpinare, a efectuat mai multe împușcături în direcția acestuia însă, din motive independente de voința sa, nu și-a dus intenția până la capăt, deoarece era în stare de ebrietate avansată, iar partea vătămată a fugit. În continuare, partea vătămată, sărind poarta de pe teritoriul de acces al XXXXX, s-a lovit la mâna stângă, cauzându-și, conform raportului de expertiză nr. 2530/D din 17.10.2015, fractură fără deplasare în loc tipic os radiocarpian stânga, care se califică ca vătămare medie.

Continuându-și acțiunile ilegale, inculpatul, din motive de răzbunare și, cu scopul de a-l omorî, a îndreptat arma către partea vătămată Chișca V., care se afla lângă ușa dreaptă din față a automobilului părții vătămate Calincov D., la o distanță de 8-10 m. și a efectuat câteva împușcături în direcția acestuia însă, din motive independente de el, și anume starea de ebrietate și că partea vătămată Chișca V. a fugit, nu a nimerit ținta, fiind găurită capota automobilului și ușa din față a pasagerului.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate de organul de urmărire penală în baza art. 27, 145 alin. (2) lit. g) Cod penal, ca *tentativa de omor asupra două persoane* și în baza art. 157 Cod penal, ca *vătămarea medie a integrității corporale, cauzată din imprudență*.

3. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, au declarat apeluri:

3.1. Procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Ciocana, Renata Agrici, prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 27, 145 alin. (2) lit. g) Cod penal la 15 ani închisoare și în baza art. 157 Cod penal la 2 ani închisoare, iar potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsă definitivă de 16 ani închisoare, cu privarea de dreptul la portarmă pe un termen de 5 ani.

În motivarea apelului, procurorul a menționat că:

- instanța greșit a apreciat probele acuzării or, vina inculpatului a fost probată pe deplin prin declarațiile părților vătămate, ale martorilor, precum și prin procesele-verbale de ridicare;

- din declarațiile părților vătămate Calincov D. și Chișca V., în coroborare cu ale martorului Iarov A., rezultă că inculpatul a efectuat câteva împușcături în urma lui Calincov D;

- în cadrul cercetării la fața locului, a fost ridicat și sigilat un tub și o bucată de metal, asemănătoare cu un glonț, ce a fost extrasă din ușa din față a pasagerului a automobilului de model „BMW”, iar în cadrul verificării declarațiilor la fața locului, părțile vătămate au susținut integral declarațiile depuse în cadrul urmăririi penale, indicând derularea evenimentelor la data comiterii infracțiunilor;

- instanța nu a dat nicio apreciere procesului-verbal privind constatarea stării de ebrietate de grad mediu a inculpatului, la data comiterii infracțiunii.

3.2. Părțile vătămate Calincov D. și Chișca V., solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 27, 145 alin. (2) lit. g) și 157 Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă maximă.

În motivarea cererii apelanții au indicat că organul de urmărire penală corect a calificat acțiunile inculpatului în temeiul art. 27, 145 alin. (2) lit. g) Cod penal, or, inculpatul este periculos pentru societate, acesta consumă periodic alcool și devine foarte agresiv, iar acțiunile lui din 29.09.2015 vorbesc de la sine despre comportamentul deviant al acestuia. Mai mult, instanța de fond incorect a restituit inculpatului arma de foc, acesta fiind o persoană neadecvată, care a pus în pericol viața mai multor persoane aflate în preajmă la data comiterii infracțiunii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2017, ambele apeluri au fost admise, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre prin care:

Guțan Iurie a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 27, 145 alin. (2) lit. g) Cod penal, la 15 ani închisoare și în baza art. 157 Cod penal, la 1 an închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 15 ani și 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, de la reținere.

5. Avocații Vasile Nicoară și Marian Suduc au declarat recurs ordinar, prin care au solicitat casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței.

Recurenții au invocat că instanța de apel, ca și acuzarea, nu a încadrat juridic faptele prejudiciabile pretinse a fi constatate, nefiind clar care elemente se referă la infracțiunea prevăzută la art. 27, 145 alin. (2) lit. g) Cod penal și care la cea prevăzută de art. 157 Cod penal.

Argumentele instanței de apel, puse la baza soluției de condamnare a inculpatului, sunt haotice, parțial lipsite de relevanță și sens, ce împiedică identificarea argumentelor utile, care ar justifica concluziile, unele argumente fiind de ordin general, sunt invocate în orice decizie, cu orice ocazie. Inculpatul nu a fost acuzat că ar fi acționat cu intenție directă sau că starea de ebrietate nu i-ar fi permis să-și continue acțiunile. În același timp, instanța de apel nu a combătut argumentele instanței de fond privind situația de fapt a cazului, acestea rămânând a fi fapte stabilite. Acestea nu au fost examinate în instanța de apel, situația fiind sub incidența § 111, 112, 113 în coroborare cu § 116, 117 din hotărârea Grădinar contra Moldovei din 08.04.2008. Instanța de apel nu a comentat constatările instanței de fond și a admis erori grave de fapt prin stabilirea eronată a faptelor prin denaturarea conținutului probelor.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 03 aprilie 2018 a fost admis recursul ordinar declarat de avocații Nicoară Vasile și Suduc Marian, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2017 și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1. În motivarea soluției emise, instanța de recurs ordinar a menționat că, în partea descriptivă a sentinței nu se regăsește reiterarea și analiza probelor scrise, în special a proceselor-verbale de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii, cu foto-tabele (v. 1, f.d. 153- 159), cât și a procesului-verbal de cercetare la fața locului, a automobilului, cu tabelului fotografic (v. 1, f.d. 7-10). Aceste probe nu au fost în niciun fel coroborate cu circumstanțele invocate în rechizitoriu că inculpatul: *„a scos arma de model „Margo 22 LR” și aflându-se la o distanță de aproximativ 5 m., a îndreptat-o spre Calincov D. și a efectuat mai multe împușcături în direcția acestuia, ultimul, conștientizând pericolul, a fugit de la fața locului, iar sărind poarta de acces pe teritoriul ACC, s-a lovit la mâna stângă, cauzându-și fractură fără deplasare în loc tipic os*

radiocarpian stânga, ulterior a îndreptat arma către partea vătămată Chișca V., care se afla lângă ușa dreaptă din față a automobilului părții vătămate Calincov D., la o distanță de 8-10 m. și a efectuat câteva împușcături în direcția acestuia însă, din motive independente de el, și anume starea de ebrietate și că partea vătămată Chișca V. a fugit, nu a nimerit ținta, fiind găurită capota automobilului și ușa din față a pasagerului”.

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea acesteia contrazicând dispozitivul sentinței adoptate.

Cu referire la erorile instanței de apel, instanța de recurs ordinar a constatat că instanța de apel nu a respectat prescripțiile de drept cu privire la judecarea cauzei în fond, deoarece, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată și descriptivului deciziei contestate (v. II, f.d. 220-228, 231-260), instanța nu a rejudecat cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, or, nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete de fapt și de drept nominalizate în rechizitoriu, și nu a indicat motivele pentru care a respins versiunile și probele apărării.

Mai mult, instanța de apel la condamnarea inculpatului și-a fondat, în mod divergent și neîntemeiat, soluția de condamnare a inculpatului pe probele apărării, care îl dezvinovățesc, cum ar fi declarațiile martorului ocular Iarov A. ,or, cele relatate de martorul dat contrazic vădit constatările instanței în sensul stabilirii vinovăției inculpatului

Instanța de recurs ordinar a constatat și faptul că instanța de apel în partea descriptivă a deciziei nu a reiterat și analizat toate probele scrise ale acuzării, în special a proceselor-verbale de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii, cu foto-tabele (v. 1, f.d. 153- 159), cât și a procesului-verbal de cercetare la fața locului, a automobilului, cu tabelului fotografic (v. 1, f.d. 7- 10).

Mai mult, instanța a depășit limitele învinuirii, constatând din declarațiile martorului Iarov A. că: *„Guțan I. alerga din urma lui Calincov D. cu pistolul, a împușcat o dată în casă, apoi acesta a fugit...”*, cât și că în cadrul cercetării automobilului s-ar fi depistat: *„în urma automobilului o adâncitură rotundă cu diametrul de 1,5 cm.”* - circumstanțe neinvocate în învinuirea formulată inculpatului.

Prin urmare, instanța de recurs a stabilit că instanța de apel și-a întemeiat concluziile pe probe neverificate în ședința de judecată și neconsemnate în procesul-verbal, cum ar fi declarațiile martorilor Guțan E. și Cotoman A., procesul-verbal de cercetare la fața locului, prin care s-a cercetat autoturismul „BMW”, raportul de expertiză medico-legală nr. 2350/D din 17.11.2015.

La individualizarea și aplicarea pedepsei, neîntemeiat luând în considerare că inculpatul nu și-a recunoscut vina, or, instanța de apel a omis prescripțiile din art. 66 alin. (2) pct. 2) și 8), 103 alin. (3), 104 alin. (2) Cod de

procedură penală, potrivit căreia inculpatul are dreptul de a tăcea și a nu mărturisi împotriva sa, să facă declarații sau să refuze de a le face, atrăgându-i-se atenția că dacă refuză să dea declarații nu va suferi nicio consecință defavorabilă, iar dacă va da declarații acestea vor putea fi folosite ca mijloace de probă împotriva sa. Inculpatul nu poate fi forțat să mărturisească împotriva sa sau să-și recunoască vinovăția și nu poate fi tras la răspundere pentru refuzul de a face astfel de declarații. Deci, această circumstanță constituie un drept legal al inculpatului și nu face parte din categoria celor agravante, prevăzute în art. 77 Cod penal.

7. Rejudecând cauza, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2019 a fost admis apelul procurorului și apelul părților vătămate Calincov Denis și Chișca Vitalie, casată total sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

Guțan Iurie a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (2) lit. g) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 15 ani.

Guțan Iurie a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 157 Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an.

În conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, i s-a stabilit lui Guțan Iurie pedeapsa definitivă pe un termen de 15 ani și 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, termenul executării urmând a fi calculat din momentul reținerii.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

7.1. În motivarea soluției emise, instanța de apel a menționat că prima instanță a analizat unilateral probele administrate și eronat a adoptat sentința de achitare concluzionând că acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor incriminate și anume a laturii subiective.

Reieșind din faptul că prima instanță a dispus achitarea inculpatului pe toate capetele de acuzare, instanța de apel a cercetat probele prin prisma prevederilor art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală și a audiat în ședință inculpatul Guțan Iurie, care a depus declarații și a expus că nu recunoaște vinovăția.

Deși inculpatul vina în comiterea infracțiunii nu a recunoscut, în opinia instanței de apel vinovăția acestuia se dovedește integral prin cumulul de probe, cum sunt: declarațiile părților vătămate Calincov Denis, Chișca Vitalie; martorilor Calincov Vladimir, XXXXX; raportul de expertiză medico-legală nr. 2530/D (f. d. 58, vol. I); raportul de expertiză medico-legală nr. 4881 din 01.11.2015 (f. d. 70, vol. I); raportul de expertiză medico-legală nr. 2567/D din 19.11.2015 (f. d. 71, vol. I); procesul-verbal de confruntare din 28 octombrie 2015 (f. d. 146 – 152, vol. I); procesul-verbal de confruntare din 28 octombrie 2015 (f. d. 139 - 145, vol. I); procesul-verbal de verificare a declarațiilor la fața locului infracțiunii din data de 22.11.2015 (f. d. 153 – 156,

vol. I); procesul-verbal de verificare a declarațiilor la fața locului infracțiunii din data de 21.11.2015 (f. d. 157 – 159, vol. I); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 29.09.2015 (f. d. 7 – 10, vol. I); ordonanța și procesul verbal de ridicare din 29.09.2015 (f. d. 11 – 12, vol. I); raportul de expertiză complexă nr.9586/9587/9588 din 23.10.-06.11.2015 (f. d. 81 – 93, vol. I); ordonanța de recunoaștere și anexare a corpurilor delictive din 22.11.2015 (f. d. 98, vol. I).

Astfel, instanța de apel a constatat că:

La 29 septembrie 2015 aproximativ la ora 20:30 min., Iurie Guțan, fiind în stare de ebrietate alcoolică avansată, aflându-se pe teritoriul Asociației de Coproprietari în Condominiu nr. XXXXX de pe str. XXXXX, XXXXX mun. Chișinău, pe fundalul unui conflict avut loc aproximativ la orele 19:30 ale aceleiași zile, între el și Vladimir Calincov, reacționând la pretențiile înaintate de către fiul ultimului, Denis Calincov, care a venit împreună cu prietenul său Vitalie Chișca cu automobilul de model BMW seria 7, numerele de înmatriculare XXXXX să se clarifice referitor la conflictul avut loc cu tatăl său, după ce a fost îmbrâncit de către Denis Calincov, din motiv de răzbunare, cu intenția de al omorî, a scos o armă de model „Margo 22 LR” pe care o deținea asupra sa în mod legal și, aflându-se la o distanță de aproximativ 5 metri, a îndreptat-o spre Calincov Denis și, fără preîntâmpinare, a efectuat mai multe împușcături în direcția acestuia, însă, din motive independente de voința sa nu și-a dus intenția până la capăt, deoarece era în stare avansată de ebrietate alcoolică și ultimul, conștientizând pericolul, a fugit de la fața locului, proces, în cadrul căruia, sărind poarta de acces pe teritoriul Asociației de Coproprietari în Condominiu, s-a lovit la mâna stângă, cauzându-și, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2530/D din 17 noiembrie 2015, fractură fără deplasare în loc tipic os radiocarpian stânga, ce se califică ca vătămare medie.

Continuându-și acțiunile ilegale, Iurie Guțan, tot din motiv de răzbunare și cu scopul de al omorî, a îndreptat ulterior arma și spre Chișca Vitalie, care se afla lângă ușa dreapta din față a automobilului lui Denis Calincov, la o distanță de 8-10 metri și, a efectuat câteva împușcături în direcția acestuia, însă, din motive independente de voința sa, deoarece era în stare avansată de ebrietate alcoolică, și pentru că Chișca Vitalie, conștientizând pericolul, a fugit de la fața locului, nu a nimerit în ținta aleasă, gloanțele găurind capota și în ușa din față - pasager a automobilului.

Prin urmare, în rezultatul analizei probelor indicate, din punct de vedere al coroborării lor, instanța de apel a conchis că acțiunile inculpatului Guțan Iurie Gheorghe corespund încadrării juridice a prevederilor art. art. 27, 145 alin. (2) lit. g) Cod penal, *tentativă la omorul intenționat asupra a două persoane* și art. 157 Cod penal, *vătămarea medie a integrității corporale cauzată din imprudență.*

Astfel, instanța de apel cu referire la componența de infracțiune privind tentativa de omor, a reținut că latura obiectivă s-a manifestat prin acțiunea de aplicarea armei (efectuarea împușcăturilor) în urma unui conflict iscat între

partea vătămată Calincov Denis și inculpat, faptă care însă nu s-a consumat, din motive independente de voința făptuitorului.

Instanța de apel a considerat eronată concluzia primei instanțe, precum că inculpatul nu a avut intenția de a omorî partea vătămată și doar de a o speria, or, s-a constatat cu certitudine că acțiunile inculpatului au fost cu intenție, inculpatul nu a urmărit scopul numai să sperie părțile vătămate, ci suprimarea vieții acestora dându-și seama de caracterul prejudiciabil al faptelor sale, prevăzând urmările sale, însă care din motive independente de voința sa nu au survenit, deoarece acesta era în stare de ebrietate alcoolică avansată și nu a reușit să nimerească în părțile vătămate, deși a țintit cert în direcția acestora.

Totodată a fost accentuat numărul de împușcături efectuate de către inculpat, de 5-6, astfel, în situația în care acesta avea doar intenția de a speria partea vătămată și prietenul acesteia, după cum declară inculpatul, ultimul efectua împușcăturile doar până la momentul când partea vătămată Calincov Denis a început să fugă, sărind gardul-poarta înaltă de aproximativ 2 metri, respectiv inculpatul nu mai avea să fugă după Calincov Denis, continuând să împuște, inclusiv să efectueze împușcături în automobilul acestuia, urmate de amenințări că-l omoară, acțiuni pe care inculpatul nu le-a putut explica, inclusiv împușcăturile efectuate în automobilul lui Calincov Denis, unde se afla partea vătămată Chișca Vitalie, care a fugit atunci când inculpatul a scos arma și a început a împușca în direcția lui Calincov Denis.

De asemenea, instanța de apel nu a reținut ca plauzibilă poziția inculpatului Guțan Iurie, precum că a vrut în așa mod să se apere de partea vătămată și de persoana cu care a venit acesta, or din declarațiile inculpatului, cât și a martorilor audiați instanța de apel a conchis că de inculpat s-a apropiat doar partea vătămată Calincov Denis, Chișca Vitalie rămânând la mașină.

Mai mult ca atât, din declarațiile atât a inculpatului Guțan Iurie, cât și a martorilor audiați instanța de apel a stabilit că nu ar fi existat vreun pericol din partea părții vătămate în adresa inculpatului, care să-l determine pe ultimul să scoată arma pentru a se apăra, fapt ce denotă încă o dată intenția premeditată a inculpatului de a împușca partea vătămată, pregătindu-și arma și păstrând-o asupra sa, or din declarațiile părților vătămate rezultă că inculpatul a scos arma din brâu din partea dreaptă spate, circumstanțe pe care inculpatul nu le-a negat.

Instanța de apel a apreciat ca fiind eronată și concluzia primei instanțe care a criticat declarațiile părților vătămate Calincov Denis și Chișca Vitalie, menționând că comportamentul ostil al acestora, inclusiv faptul că inculpatul a fost lovit în regiunea feței, i-a motivat gestul lui Guțan Iurie de a scoate arma, doar cu scopul de a se apăra și a speria pe partea vătămată.

În contextul dat, instanța de apel a apreciat declarațiile inculpatului Guțan Iurie de nerecunoaștere a vinei în comiterea faptei penale ca fiind o tactică de apărare și o tentativă de evitare a răspunderii penale pentru fapta săvârșită, or declarațiile inculpatului nu coroborează cu alte probe administrate, fiind în contradicție cu acestea, și anume, declarațiile acestuia diferă esențial de declarațiile părților vătămate, care confirmă că inculpatul

fugea după partea vătămată Calincov Denis și împușca, adresând cuvinte necenzurate în adresa părții vătămate, oprindu-se lângă automobilul acestuia în care la fel a împușcat, deteriorându-l, declarații care au fost date sub jurământ, fiind preîntâmpinați de răspunderea penală în cazul unor declarații mincinoase.

Referitor la declarațiile martorului XXXXX, care susține că inculpatul avea îndreptată arma sub unghiul de 45 grade, instanța de apel notează, că acestea nu sunt confirmate de materialele cauzei și ca rezultat se impune concluzia, că martorul numit încearcă să-l favorizeze pe inculpat, ușurându-i situația.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a apreciat critic declarațiile inculpatului reținând poziția luată de acesta ca una de apărare, or în declarațiile sale Guțan Iurie susține că a efectuat împușcături cu arma pe care o deține legal și că a predat-o singur colaboratorilor de poliție în momentul când aceștia au sosit, însă, în același timp, nu a putut explica faptul că după ultima curățire și ungere nu s-au efectuat împușcături din pistolul „Margo 22LR” cu nr. XXXXX, inclusiv că pe aceasta nu au fost relevate urme papilare, circumstanțe care au fost constatate și descrise detaliat în concluzia raportului de expertiză complexă nr. 9586/9587/9588 din 23.10.-06.11.2015 (f.d. 81-93, vol.I).

În contextul infracțiunii de tentativă de omor, instanța de apel a reiterat că aceasta este posibilă numai cu intenție directă și poate fi o tentativă întreruptă (nedeterminată), dacă subiectul nu a putut să-și continue fapta, intervenind anumiți factori care l-au împiedicat pe făptuitor să-și desfășoare mai departe activitatea infracțională, *în cazul dat inculpatul efectuând împușcături, prima fiind rateu, iar la următoarele partea vătămată deja fugea, sărind un gard/poartă înalt, fapt care l-a și împiedicat pe inculpatul Guțan Iurie să-și realizeze intenția până la sfârșit și anume de a-l omorî pe Calincov Denis, inclusiv împușcăturile efectuate în automobilul lui Calincov Denis, în care rămăsese partea vătămată Chișca Vitalie, care, când a văzut împușcăturile îndreptate spre prietenul său la fel a fugit și s-a ascuns după un copac, or după cum rezultă din materialele cauzei, împușcăturile au fost țintite anume în partea pasagerului față a automobilului.*

În continuare instanța de apel a reținut în acțiunile inculpatului și componența de infracțiune prevăzută de art. 157 Cod penal, or, prin acțiunile sale Guțan Iurie a atentat la relațiile sociale referitor la sănătatea persoanei, obiectul material fiind corpul persoanei, în speță a părții vătămate Calincov Denis.

Astfel, instanța de apel a reținut că făptuitorul își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sale, or, acesta efectuând împușcăturile în direcția părții vătămate Calincov Denis l-a determinat pe acesta să fugă, să-și salveze viața, a sărit peste gardul/poarta înaltă de aproximativ 2 metri, iar în urma acestei acțiuni și-a fracturat mâna, leziuni ce au fost constatate prin raport de expertiză medico-legală nr. 2530/D, conform căruia, s-a constatat: fractură fără deplasare în loc os radiocarpian pe stânga, care a fost cauzată în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur sau la lovire de

acesta, posibil în timpul și circumstanțele indicate în ordonanță, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu, se califică ca vătămare medie (f. d. 58, vol. I).

Prin urmare, chiar dacă inculpatul nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor prejudiciabile, trebuia și putea să le prevadă.

Astfel, instanța de apel a constatat, că Guțan Iurie a comis infracțiunile imputate lui, or, la materialele cauzei sunt anexate suficiente probe ce indică cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor imputate și a calificat acțiunile acestuia în temeiul art. art. 27, 145 alin. (2) lit. g) Cod penal, *tentativă la omorul intenționat asupra a două persoane* și art. 157 Cod penal, *vătămarea medie a integrității corporale cauzată din imprudență*.

Cu referire la pedeapsa stabilită, instanța de apel a reținut că potrivit art. 16 alin. (5) Cod penal, infracțiunea săvârșită de către Guțan Iurie, în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, se atribuie la categoria infracțiunilor deosebit de grave.

De asemenea, instanța de apel notează că nu au fost stabilite circumstanțe agravante și nici circumstanțe atenuante.

Astfel, la stabilirea pedepsei instanța de apel a menționat că a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75-78, 84 Cod penal, aplicând o pedeapsă echitabilă, adică suficientă pentru restabilirea echității sociale și pentru corectarea inculpatului, care își va atinge scopul pedepsei penale prevăzut la art. 61 Cod penal.

8. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat în termen, recurs ordinar avocatul Nicoară Vasile în numele inculpatului Guțan Iurie, prin care, invocând în calitate de temei pentru recurs prevederile **pct. 6), 8) și 15) alin. (1) art. 427** Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare.

8.1. În argumentarea recursului, avocatul a menționat că:

- instanța de apel a admis erori grave de fapt prin stabilirea eronată a faptelor prin denaturarea conținutului probelor, ori, instanța a reținut în decizie că inculpatul, *„...cu scopul de a-l omorî a îndreptat ulterior arma și spre Chișca Vitalie, care se afla lângă ușa dreaptă a automobilului părții vătămate Calincov Denis la o distanță de 8-10 metri și a efectuat câteva împușcături ...”* (pag. 8 din decizie). Aceasta, în situația în care martorul XXXXX a declarat că *„de la locul unde se afla când s-a apropiat inițial Calincov Denis, casa inculpatului nu se vedea, iar pentru a-i arăta, el s-a deplasat aproximativ 2 metri, până la colț, i-a arătat direcția și i-a indicat că, este ultima casă de pe partea stângă, iar de la colț până la casa inculpatului este o distanță de aproximativ 40 metri (pag. 6 verso din decizie)*. Concomitent, martorul Guțan Elena a declarat că *„...casa se află la o distanță de 50-60 metri de casa paznicului, iar de la casa paznicului nu se vede casa și nici viceversa”*, circumstanțe invocate și de către inculpat (pag. 4 din decizie);

- prima instanță a indicat în sentință că, obiecțiile formulate de partea apărării în ședința preliminară, în special privind viciile de procedură, nu vor fi

examine/luate în calcul, fiind oferit și un răspuns concret, și anume că acestea „pot fi luate în considerație și apreciate în cazul stabilirii vinovăției persoanei... situație care nu se înregistrează la caz, dat fiind soluția asupra speței ceea ce implică inoportunitatea expunerii asupra circumstanțelor date” (pag. 26 din sentință). Instanța de apel ignorând dispozițiile art. 19 alin. (1), 24 alin. (3), 384 alin. (3) Cod de procedură penală coroborat art. 413 alin. (1) Cod de procedură penală, nu și-a motivat soluția în raport cu argumentele apărării, acestea fiind tratate ca inexistente deoarece nici nu au fost examinate. Respectiv, se atestă prezența erorilor de drept generate de aplicarea eronată a normelor legale enunțate, situație ce se încadrează în temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală;

- instanța de apel nu a combătut faptele stabilite de prima instanță. Astfel, stabilind eronat faptele prin denaturarea conținutului probelor, instanța de apel l-a condamnat pe inculpat indicând drept elemente faptice unele circumstanțe inventate de procuror și anume cele care rezultă din sintagma „după ce a fost îmbrâncit de către Denis Calincov ...a efectuat mai multe împușcături ...” (pag. 7 verso din decizia instanței de apel). În așa mod, instanța de apel a aplicat eronat dispozițiile art. 24 Cod de procedură penală. Lipsa în conținutul deciziei a unor motive care ar justifica prezența elementelor faptice echivalează cu lipsa acestor elemente. Respectiv, dispozitivul hotărârii în speța dată se află în contradicție cu motivarea soluției;

- instanța de apel a constatat că vinovăția inculpatului se dovedește prin declarațiile martorului XXXXX, care după cum este indicat în decizia contestată, a declarat printre altele următoarele: „ ... Guțan împușca la 45 de grade în sus ...Guțan nu putea să nimerească în Calincov, deoarece când acesta împușca Calincov se afla după poartă deja, iar pentru a nimeri în Calincov, Guțan trebuia să împuște înainte, nu în sus. A văzut cum Guțan împușca în automobil, iar în momentul dat, în preajmă nu era nimeni ...nu a văzut ca Guțan să împuște în partea șoferului lui Calincov” (a se vedea pag. 6 verso din decizie). Existând aceste constatări instanța de apel a reținut în sarcina inculpatului unele elemente faptice de altă natură, constatate eronat după cum urmează: „ ... inculpatul Guțan Iurie ...a efectuat mai multe împușcături în direcția acestuia (Calincov Denis) ... Continuându-și acțiunile ilegale ... a îndreptat ulterior arma și spre Chișca Vitalie, care se afla lângă ușa dreaptă din fața a automobilului ...”. În acest context, nu poate fi trecută cu vederea poziția contradictorie și lipsită de logică a instanței de apel. Astfel, s-a notat faptul că în egală măsură, instanța de apel pretinde că vinovăția inculpatului se dovedește prin declarațiile martorului XXXXX și, în același timp, aceeași instanță apreciază critic declarațiile martorului respectiv;

- la judecarea cauzei, instanța de apel a ignorat dispozițiile art. 51, 52, 113 Cod penal coroborat dispozițiilor art. 281 alin. (2), 296 alin. (2) Cod de procedură penală. În ședința preliminară în fața primei instanțe a pus în evidență că actele de acuzare nu corespund exigențelor fondate pe dispozițiile art. 6§3 CEDO, în special prin neindicarea în actele de acuzare a „caracterului

vinei”, ori, din expunerea elementelor faptice nu rezultă că inculpatul a fost acuzat pentru comiterea faptei cu „*intenție directă*”, tot așa după cum nu rezultă nici din dispozitivul actului de sesizare a instanței de judecată;

- instanța de apel, sesizând viciul de calitate al rechizitoriului (*pct. 31 din decizie*), așa după cum a invocat partea apărării în ședința preliminară, nu a aplicat sancțiunea nulității actului de procedură, plasându-se pe poziția părții acuzării, contrar dispozițiilor art. 24 Cod de procedură penală;

- prezența temeiului în sensul declarării recursului de neîntrunire a elementelor constitutive ale infracțiunii, rezultă din conținutul informației privind fapta criminală, considerată ca fiind dovedită. Ori, după cum rezultă din decizia contestată Guțan Iurie a fost condamnat fără ca instanța de apel să rețină în prezența laturii subiective manifestată prin intenție directă;

- instanța a indicat că ar fi apreciat ca fiind mijloc de probă „*Raportul de expertiză medico-legală nr. 2530/D*”, în legătură cu care a reținut anumite fapte constatate puse la baza condamnării. Acest raport de expertiză nu a fost cercetat în ședința de judecată conform principiului nemijlocirii (*Decizia CC nr. 118 din 15.12.2017, & 22; Hotărârea CtEDO în cauza Beraru c. României*), nu a fost vociferat de procuror prin citirea „Listei probelor” și, nici nu a fost indicat în procesul-verbal al ședinței de judecată (a se vedea procesul-verbal al ședinței de judecată din 21.02.2019, în care nu figurează acest mijloc de probă), tot așa după cum se atestă și în cazul ordonanțelor din 29.09.2015 (Vol. 1 f.d. 11-12); din 22.11.2015 (Vol. 1 f.d. 98), care potrivit instanței de apel confirmă vinovăția inculpatului (a se vedea pag. 7 verso), dar care nu au fost indicate în procesul-verbal al ședinței de judecată.

9. Procurorul a prezentat referință privind opinia sa asupra recursului declarat de apărare, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

10. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, consideră că acesta urmează a fi admis, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În conformitate cu art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și

oricăror probe noi prezentate în ședința instanței de apel sau se poate proceda la cercetarea suplimentară a probelor administrate de prima instanță.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: *dacă fapta* reținută ori numai *imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.*

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, *dacă infracțiunea a fost corect calificată,* dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată urmând să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost respectate pe deplin la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

După cum rezultă din conținutul recursului declarat în speță, acesta se întemeiază pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 15) Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când: 6) *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;* 8) *nu au fost întrunite elementele infracțiunii;* 15) *instanța de judecată internațională, prin hotărâre pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în această cauză.*

În esență, argumentele părții apărării se concentrează asupra faptului că instanța de apel, contrar materialului probator prezentat la dosar a dispus casarea sentinței de achitare, întemeindu-și soluția în baza aceluiași probe care au fost cercetate de prima instanță, instanța de apel apreciindu-le eronat și distorsionat, fără cercetarea nemijlocită în ședința de judecată, întemeindu-și decizia pe probe necercetate și consemnate în procesul-verbal al ședinței de judecată, în speță persistând discrepanțe vădite între conținutul probelor și constatările instanței, motivarea deciziei fiind contrară soluției emise.

Analizând minuțios decizia atacată Colegiul penal lărgit, atestă că respectiva decizie este afectată de erori care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, astfel argumentele și temeiurile invocate de recurent și-au găsit confirmarea.

În descrierea respectivei constatări, Colegiul penal lărgit notează că potrivit art. 413 alin. (1) Cod de procedură penală, la judecarea apelului se aplică regulile generale pentru judecarea cauzelor în primă instanță, cu excepțiile prevăzute în Partea specială titlul II capitolul IV secțiunea 1.

Prin urmare, instanța de apel fiind investită cu atribuții de judecare a fondului cauzei, urmează a cerceta minuțios atât chestiunile de fapt cât și de drept asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel și anume la caz *dacă fapta întrunește elementele infracțiunii*, întrucât aceste chestiuni au fost abordate contradictoriu de către instanța de apel.

Potrivit art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

Prin rechizitoriu acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 27, 145 alin. (2) lit. g) Cod penal, ca tentativa de omor asupra două persoane și în baza art. 157 Cod penal, ca vătămarea medie a integrității corporale, cauzată din imprudență.

Prima instanță a emis o sentință de achitare, iar instanța de apel a dispus condamnarea inculpatului potrivit învinuirii înaintate prin rechizitoriu.

Totodată în speță a fost emisă decizia instanței de recurs ordinar prin care cauza a fost remisă la rejudecare, fiind indicate erorile care urmau a fi corectate și anume necesitatea de apreciere a fiecărei probe separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete de fapt și de drept nominalizate în rechizitoriu, cu indicarea motivelor pentru care a respins versiunile și probele apărării, inclusiv prin prisma faptului că în speță a fost emisă o sentință de achitare, astfel instanța de apel urma să abordeze și constatările primei instanțe. În decizia de remitere a cauzei la rejudecare a fost notat și faptul că instanța de apel la condamnarea inculpatului și-a fondat, în mod divergent și neîntemeiat, soluția de condamnare pe declarațiile martorului ocular Iarov A. ,or, cele relatate de martorul dat contrazic vădit constatările instanței în sensul stabilirii vinovăției inculpatului.

Conform prevederilor art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului.

Astfel, deși instanța de recurs ordinar a indicat erorile ce urmau a fi corectate, fiind investită cu judecarea cauzei într-un nou set de proceduri, instanța de apel nu a ținut cont de indicațiile instanței de recurs, repetând aceleași erori evidențiate.

La fel, la judecarea cauzei, instanța de apel nu a acordat suficientă atenție prevederilor art. 51, 52, 113 Cod penal coroborat dispozițiilor art. 281 alin. (2), 296 alin. (2) Cod de procedură penală, or, în fața primei instanțe, partea apărării a pus în evidență că actele de acuzare nu corespund exigențelor fondate pe dispozițiile art. 6§3 CEDO, în special prin neindicarea „*characterului vinei*”.

Astfel, apărarea a invocat, că din expunerea elementelor factice nu rezultă că inculpatul a fost acuzat pentru comiterea faptei cu „*intenție directă*”,

tot așa după cum nu rezultă nici din dispozitivul actului de sesizare a instanței de judecată, or, delimitarea intenției directe de intenția indirectă are importanță teoretică și practică.

La caz, instanța de apel a trecut cu vederea respectivele erori invocate pe parcursul procesului, cu toate că fiind investită cu judecarea cauzei conform normelor stabilite pentru prima instanță după o sentință de achitare, aceasta urma să analizeze toate aspectele învinuirii înaintate, inclusiv prin prisma problemelor ridicate de partea apărării la etapa judecării în prima instanță.

Potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, care reflectă un principiu legat de buna administrare a justiției, hotărârile judecătorești trebuie să indice în mod suficient motivele pe care se întemeiază soluția. În cazul în care o instanță nu este obligată să furnizeze un răspuns detaliat fiecărui argument invocat (*Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos din 19 aprilie 1994, pct. 61*), din hotărâre trebuie să rezulte cu claritate că problemele invocate în speță au fost abordate (*Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, pct. 30*).

În conformitate cu prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419, 436 alin. (1), (2) Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, se reține că, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate de apel.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea superficială sau motivarea în termeni vagi, reprezintă motiv de casare.

Totodată, potrivit art. 101 alin. (4) Cod de procedură penală, instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe, la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

Astfel, în caz de admitere a apelului și rejudecării cauzei, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă analiza probelor pe care s-a bazat instanța de fond, care cerințe ale Legii au fost încălcate de către această instanță, apoi motivele adoptării soluției date de instanța de apel. Instanța este obligată la examinarea probelor care confirmă vinovăția sau nevinovăția persoanei, să argumenteze motivele admiterii sau respingerii probelor atât de învinuire, cât și cele de apărare. În orice caz se supun analizei toate probele, indiferent de faptul că sunt cuprinse în dosarul penal sau prezentate de către părți în ședință.

Sub aspectul dat instanța de recurs remarcă faptul că instanța de apel rejudecând cauza, a constatat fapta inculpatului Guțan Iurie de tentativă de omor, ca fiind dovedită, și anume la reținerea faptei a indicat: „...din motiv de răzbunare, cu intenția de al omorî, a scos o armă de model „Margo 22 LR” pe care o deținea asupra sa în mod legal și, aflându-se la o distanță de aproximativ 5

metri, a îndreptat-o spre Calincov Denis și, fără preîntâmpinare, a efectuat mai multe împușcături în direcția acestuia, însă, din motive independente de voința sa nu și-a dus intenția până la capăt, deoarece era în stare avansată de ebrietate alcoolică...”.

La acest capitol, Colegiul penal lărgit notează că deși instanța de apel a reținut că inculpatul Guțan Iurie a efectuat mai multe împușcături în direcția lui Calincov Denis, însă, din motive independente de voința sa nu și-a dus intenția până la capăt, deoarece era în stare avansată de ebrietate alcoolică, nu a motivat concluzia de stabilire a vinovăției în respectiva faptă prin prisma probelor administrate, or, instanța de apel nu a cercetat și reținut nici în decizie nici în procesul-verbal al ședinței de judecată care probă anume confirmă starea de ebrietate a inculpatului la momentul comiterii infracțiunii și care a fost procesul de evaluare a situației de stabilire că anume starea de ebrietate a inculpatului a fost un impediment în săvârșirea tentativei infracțiunii de omor, or, acest aspect urma a fi analizat inclusiv prin prisma laturii subiective ca element al componenței de infracțiune prevăzute de art. 27, 145 alin. (2) lit. g) Cod penal.

Mai mult, în concluziile sale privind stabilirea vinovăției inculpatului privind săvârșirea tentativei de omor a două persoane, instanța de apel a notat că: „...în cazul dat inculpatul efectuând împușcături, **prima fiind rateu**, iar la următoarele partea vătămată deja fugea, sărind un gard/poartă înalt, fapt care l-a și împiedicat pe inculpatul Guțan Iurie să-și realizeze intenția până la sfârșit și anume de a-l omorî pe Calincov Denis, inclusiv împușcăturile efectuate în automobilul lui Calincov Denis, în care rămăsese partea vătămată Chișca Vitalie, care, când a văzut împușcăturile îndreptate spre prietenul său la fel a fugit și s-a ascuns după un copac, or după cum rezultă din materialele cauzei, împușcăturile au fost țintite anume în partea pasagerului față a automobilului.”..

În respectiva parte, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel nu a clarificat în mod decisiv care sunt factorii care au influențat anume comiterea tentativei de omor, întrucât în fapta inculpatului descrisă în rechizitoriu nu figurează „rateul” ca factor ce a influențat anume comiterea tentativei de omor dar starea de ebrietate, prin urmare, instanța de apel în motivarea deciziei a adus completări ale faptei inculpatului, care însă nu au fost incriminate.

Pe aceeași linie de considerente instanța de recurs accentuează, că la constatarea întrunirii elementelor infracțiunii prevăzute art. 27, 145 alin. (2) lit. g) Cod penal, instanța de apel a expus concluzii precum că: „... din declarațiile atât a inculpatului Guțan Iurie, cât și a martorilor audiați instanța de apel a stabilit că nu ar fi existat vreun pericol din partea părții vătămate în adresa inculpatului, care să-l determine pe ultimul să scoată arma pentru a se apăra, fapt ce denotă încă o dată intenția premeditată a inculpatului de a împușca partea vătămată, pregătindu-și arma și păstrând-o asupra sa, or din declarațiile părților vătămate rezultă că inculpatul a scos arma din brâu din partea dreaptă spate, circumstanțe pe care inculpatul nu le-a negat.”, însă aceste constatări ale instanței de apel contravin prevederilor art. 325 alin. (1) Cod de procedură

penală, întrucât depășesc limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, or, agravanta cu premeditare nu a fost incriminată inculpatului.

Cu referire la expunerile instanței precum că „...*instanța de apel a apreciat critic declarațiile inculpatului și reține poziția luată de acesta ca una de apărare, or în declarațiile sale Guțan Iurie susține că a efectuat împușcături cu arma pe care o deține legal și că a predat-o singur colaboratorilor de poliție în momentul când aceștia au sosit, însă, în același timp, nu a putut explica faptul că după ultima curățire și ungere nu s-au efectuat împușcături din pistolul Margo 22LR cu nr. XXXXX, inclusiv că pe aceasta nu au fost relevate urme papilare, circumstanțe care au fost constatate și descrise detaliat în concluzia raportului de expertiză complexă nr.9586/9587/9588 din 23.10.-06.11.2015 (f.d. 81-93, vol.I).*”, Colegiul penal lărgit notează că divergențele între cele stabilite prin declarațiile inculpatului și concluziile raportului de expertiză complexă, urmau a fi elucidate de instanță prin mijloace procedurale legale și cercetări suplimentare în coraport cu celelalte probe administrate, însă instanța de apel pripit a conchis că respectivele neclarități urmează a fi puse în sarcina inculpatului de a explica concluziile din expertiză, fapt ce afectează aplicabilitatea la caz a prevederilor art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală, potrivit cărora concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuțului, învinuitului, inculpatului.

Sub un alt aspect, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel și-a fundamentat concluzia privind stabilirea vinovăției inculpatului în săvârșirea tentativei de omor reieșind din depozițiile părții vătămate Chișca Vitalie, însă constatările factice ale instanței de apel depășesc conținutul real al depozițiilor acestuia care a declarat atât la urmărirea penală cât și în instanțele de judecată că: „...*Respectiv eu și Kalinkov Denis ne-am urcat în automobilul său de model „BMW seria 7”, pornindu-ne spre ieșire și Denis a stopat automobilul în preajma paznicului spunându-mi că vrea să discute ceva cu fiul lui „Iurie”, a ieșit din automobil și l-a rugat pe paznicul de la ieșire să-i arate unde locuiește „Iurie”, respectiv paznicul la condus pe Denis până la casa lui „Iurie” care era amplasată aproximativ la 20 de metri de la automobil, timp în care eu am coborât de pe scaunul pasagerului afară și m-am răzimat de ușa pasagerului cu fața la Denis și paznic. Ulterior, afară a ieșit Guțan Iurie care s-a apropiat de Denis, iar paznicul s-a întors mergând spre mine și spre direcția postului de pază, timp în care Denis și cu Iurie au început ceva să discute, din câte am auzit ceva că Denis dorea să discute cu feciorul lui Iurie, ca rezultat Iurie a strigat vreo câteva ori „Vlad” presupun eu că pe feciorul său, dar afară așa și nu a mai ieșit nimeni, iar în timp ce paznicul trecuse deja pe lângă mine eu am observat cum Denis s-a încăierat cu „Iurie” și Denis l-a împins pe Iurie cu mâna de la sine, la ce „Iurie” a făcut câțiva pași înapoi „2,3 pași” fiind în fața lui Denis a scos din partea lateral-spate un pistol și l-a încărcat auzindu-se sunetul specific de încărcare a armei, respectiv eu în*

acel moment am făcut trei pași înspre partea din urmă a automobilului” (f.d. 32 vol. 1).

„...La ieșirea din cartier, până la poartă, la o distanță de aproximativ 3 metri de la locul unde se afla paznicul, **Calincov Denis a stopat automobilul indicând că, dorește să mai discute cu inculpatul.** S-a îndreptat în direcția paznicului și a rugat să-i arate unde locuiește inculpatul. Paznicul împreună cu Calincov Denis, fiind în partea dreaptă a părții vătămate, au intrat în cartier. Tot atunci, a coborât de pe bancheta pasagerului din față și s-a rezemat de ușa din partea dreaptă a automobilului, astfel încât Calincov Denis și paznicul se aflau în fața sa, la o distanță de aproximativ 15 metri, l-a văzut și pe Guțan Iurie care avea în mână o pungă/sacoșă din care scotea ceva și hrănea câinii. Între timp, paznicul s-a întors înapoi, a trecut pe lângă el, iar Calincov Denis discuta cu inculpatul Guțan Iurie. ...**Calincov Denis l-a îmbrâncit pe inculpatul Guțan Iurie de la sine.** Inculpatul Guțan Iurie a făcut 2-3 pași în urmă și de după spate, posibil din buzunar, a scos un pistol, l-a încărcat și a încercat să efectueze o împușcătură...” (f.d. 76-83 vol. 2), precum și declarațiile acestuia din instanța de apel care au fost identice celor expuse supra.

Sub același aspect, Colegiul penal lărgit remarcă faptul că apreciind declarațiile martorului XXXXX, care printre altele a relatat că inculpatul avea arma îndreptată sub unghiul de 45 grade, instanța de apel a statuat că aceste declarații nu sunt confirmate de materialele cauzei și ca rezultat se impune concluzia, că martorul numit încearcă să-l favorizeze pe inculpat, ușurându-i situația. Însă la acest punct de analiză, în situația când pozițiile părților vătămate și a inculpatului sunt diametral opuse, iar unicul martor ocular este XXXXX, instanța de apel urma să țină cont de faptul, că rolul martorului este unul incontestabil datorită datelor de fapt pe care acesta le poate comunica organelor de drept. Procesul de evaluare a declarațiilor martorului, ca a unei persoane ce poate descrie anumite fapte în mod obiectiv, fără interes, merită o atenție deosebită deoarece aprecierea corectă și completă a declarațiilor martorilor poate duce la justa soluționare a cauzei.

Un alt aspect esențial și obligatoriu care instanța de apel l-a neglijat la judecarea apelului procurorului, reprezintă respectarea prevederilor art. 414 alin. (1) și (6) Cod de procedură penală, potrivit cărora instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

În sensul dat, Colegiul penal lărgit a stabilit că în descriptivul deciziei la formarea convingerii privind vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor incriminate instanța de apel a reținut: raportul de expertiză complexă nr. 9586/9587/9588 din 23.10.-06.11.2015 (f. d. 81 – 93, vol. I) și ordonanța de recunoaștere și anexare a corpurilor delictive din 22.11.2015 (f. d. 98, vol. I), însă la

cercetarea procesului-verbal al ședinței de judecată (f.d. 110 vol. 3), instanța de recurs nu a stabilit prezentarea de către partea acuzării și cercetarea de către instanța de apel a respectivelor probe.

În concluzie se constată că în fundamentarea soluției cu privire la admiterea apelului procurorului, instanța de apel în partea descriptivă a deciziei urma să desfășoare analiza probelor pe care s-a bazat la adoptarea deciziei, cu indicarea motivelor care au stat la baza pronunțării unei asemenea soluții, inclusiv prin aprecierea în parte a fiecărei probe așa cum stipulează prevederile art. 101 Cod de procedură penală.

Astfel, Colegiul penal lărgit analizând hotărârea atacată, inclusiv prin prisma argumentelor expuse de recurent cu temeiurile de drept invocate, reține că decizia instanței de apel este afectată de erorile prescrise la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Fiind sesizată pe segmentul de expunere între poziția părții acuzării de condamnare a inculpatului conform învinuirii înaintate și sentința primei instanțe de achitare, instanța de apel judecând cauza în baza aceluiași probe administrate de prima instanță, urma să-și motiveze concluziile nu doar prin prisma argumentelor apelului, dar și prin aprecierea argumentelor expuse în sentința de către prima instanță, însă această expunere a fost omisă.

Având în vedere dispozițiile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, așa cum acestea au fost interpretate și aplicate, după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță, instanța de apel nu poate dispune condamnarea persoanei fără audierea acesteia în ședința de judecată a instanței de apel.

Totodată, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare, bazându-se exclusiv pe dosarul din prima instanță, care conține depozițiile martorilor și declarațiile inculpatului, același dosar, în temeiul căruia fusese achitat în primă instanță.

De altfel, Colegiul penal lărgit menționează și faptul, că în baza principiului contradictorialității în procesul penal, principiu unanim recunoscut și susținut de jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, sarcina probațiunii în ședințele de judecată în prima instanță și în instanța de apel îi revine acuzatorului de stat, fiindcă funcția acuzării este pusă pe seama procurorului, inclusiv prezentarea și audierea martorilor, această obligație îi revine „...celor care au responsabilitatea de a decide vinovăția sau nevinovăția unui acuzat...” (hotărârea CEDO Dan împotriva Moldovei din 05 iulie 2011).

În conformitate cu prevederile art. 26 alin. (3) Cod de procedură penală și jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, sarcina probatoriului în ședințele de judecată în prima instanță și în instanța de apel revine acuzatorului de stat în virtutea funcției lui procesuale (art. 51, 53, 320 Cod de procedură penală). Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, în hotărârea *Cașpan contra Belgiei din 13 ianuarie 2005*, a constatat că, în materie penală, problema administrării probelor trebuie să fie abordată prin prisma

art. 6 § 2 și e obligatoriu, *inter alia*, ca sarcina de a prezenta probe să-i revină acuzării. După o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță, acuzatorul de stat este obligat în instanța de apel să solicite o nouă audiere atât a inculpatului, cât și a martorilor acuzării, declarațiile cărora sunt probe în acuzare, în măsură să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.

Administrarea respectivelor mijloace de probă se desfășoară după regulile generale prevăzute pentru prima instanță, fiind aplicat principiul nemijlocirii, ce permite instanței să perceapă direct faptele și împrejurările relatate de părți sau martori, precum și reacțiile acestora la întrebările adresate. Celelalte declarații și probe materiale în acuzare examinate în prima instanță, urmează în mod obligatoriu să fie verificate prin citirea lor în ședința de judecată a instanței de apel de către procuror.

Instanța de apel, după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță, poate din oficiu să verifice probele administrate de prima instanță, însă fără a înrăutăți situația inculpatului.

Nerespectarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și încălcarea prevederilor art. 24 și art. 26 Cod de procedură penală, care obligă acuzatorul de stat, după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță, să solicite audierea inculpatului în instanța de apel și să prezinte în ședința de judecată probe în susținerea acuzării înaintate, urmează să fie apreciată ca nesusținere a acuzării în privința inculpatului în cadrul examinării apelului declarat împotriva sentinței de achitare. În atare situație apelul procurorului urmează să fie respins ca nefondat.

Rezumând cele menționate, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, precum și a constatării clare a faptelor comise și întrunirea elementelor infracțiunilor incriminate, precum și calificării juridice corespunzătoare a faptelor comise, să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să expună aprecierea clară a acestora fără contradicții ce pot crea neclarități la analizarea unui observator obiectiv, or, odată ce instanța apreciază că unele probe demonstrează vinovăția inculpaților, este inadmisibilă concluzia ulterioară că aceeași probă este apreciată critic.

Din considerentele expuse, Colegiul lărgit conchide că, în prezenta speță și-au găsit confirmare temeiurile pentru recurs invocate de recurent și prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea remiterii cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece aceste erori nu pot fi corectate de instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, ce prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă

conformitate cu prevederile legii procesuale penale, să verifice și să aprecieze minuțios probele administrate, să dea apreciere cuvenită fiecărei probe examinate și toate în ansamblu, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpatului precum și calificării faptelor și să argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

11. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Se admite recursul ordinar declarat de către avocatul Nicoară Vasile în numele inculpatului, se casează total decizia Colegiului penal a Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2019, în cauza penală în privința lui **Guțan Iurie Gheorghe** și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Guțan Iurie Gheorghe urmează a fi eliberat din penitenciar, dacă în privința lui nu este aplicată măsura preventivă sub formă de arest sau nu execută pedeapsa penală în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la **18 iulie 2020.**

Președinte

/semnătură/

Timofti Vladimir

Judecători

/semnătură/

Toma Nadejda

/semnătură/

Țurcan Anatolie

/semnătură/

Boico Victor

/semnătură/

Craiu Nicolae